

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить із вересня 1934 року.

18 квітня 2013 року.

№4 (2898)

ЦЕЙ ВИПУСК ПРИСВЯЧУЄМО ДНЮ ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ, ЯКИЙ НАБЛИЖАЄТЬСЯ

ВЕЛИКІЙ ПЕРЕМОЗІ – 68 РОКІВ!

9 травня 1945 року завершилася найкровопролитніша, найбільш руйнівна війна у світовій історії. Відгрімилі останні залпи. Перемога салютувала живим, і полеглим.

На віки ця війна залишила глибоке почуття гордості і скорботи. Гордості – тому, що перемогли фашизм, расизм і шовінізм. Скорботи – тому, що досягли цього неймовірно дорогою ціною. Піднялисяobeliski, пам'ятники, меморіали в усій Європі, а героїчні подвиги історія закарбувала у свої літописи.

Сувора правда війни залишиться з нами назавжди як символ героїзму нашого народу, його високого патріотизму.

«Перед відходом у вічність», – пише у своєму рукописі колишній співробітник фізико-технічного факультету Катерина Тимофіївна Колесник, – хочу залишити для нинішнього й майбутнього покоління розповідь про долю людей, яких фашисти з мирного, прекрасного часу втягли у Велику Вітчизняну війну, перекресливши плани дітям, дорослим і старим вчитися, працювати, жити.»
Подаємо цю розповідь на 2-ій сторінці газети.

Низько вклоняємося всім, хто зі зброєю в руках став на захист нашої Батьківщини, хто робив усе можливе для перемоги над ворогом в тилу, у підпіллі, скрізь, де кипіла війна. Схиляємо голови перед світлою пам'яттю тих, чия мужність зупинила фашистську навалу ціною власного життя.

З кожним роком події Великої Вітчизняної війни віддаляються від нас усе далі. Та не старіє наша Велика Перемога. І найкращий пам'ятник їй – мирне голубе небо, квітуча наша держава, благополуччя в сім'ях.

Нехай звершення ветеранів завжди надихають молоде покоління на любов до Вітчизни, на мир, працю і злагоду!

Гвардії старший сержант мінометної роти Олесь ГОНЧАР. 1945 р.

Історична перемога радянського народу у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 р. р. була не тільки військовою й політичною, а й економічною. Обороздатність у передвоєнний період зміцнювали всі народи СРСР.

До початку Другої світової війни наша країна вже мала високорозвинену індустрію у складі передових у технічному відношенні галузей оборонної промисловості. Прискореними темпами формували необхідні для оборонної промисловості кадри інженерів, техніків, кваліфікованих робітників. Це дало можливість швидко нарощувати потужність оборонних підприємств і освоювати серійний випуск нових зразків оборонної техніки.

На початку війни було успішно вирішене завдання переведення господарства країни на військові рейки. У стислі строки перебудували великі промислові підприємства із західних до східних регіонів СРСР. Тільки за перше півріччя 1941 року перебудували 2853 великі підприємства, що дорівнює промислового потенціалу великої індустріальної держави. За короткий час створили надійну індустріальну базу, здатну забезпечити

ти постійно зростаючий випуск необхідної фронту військової продукції.

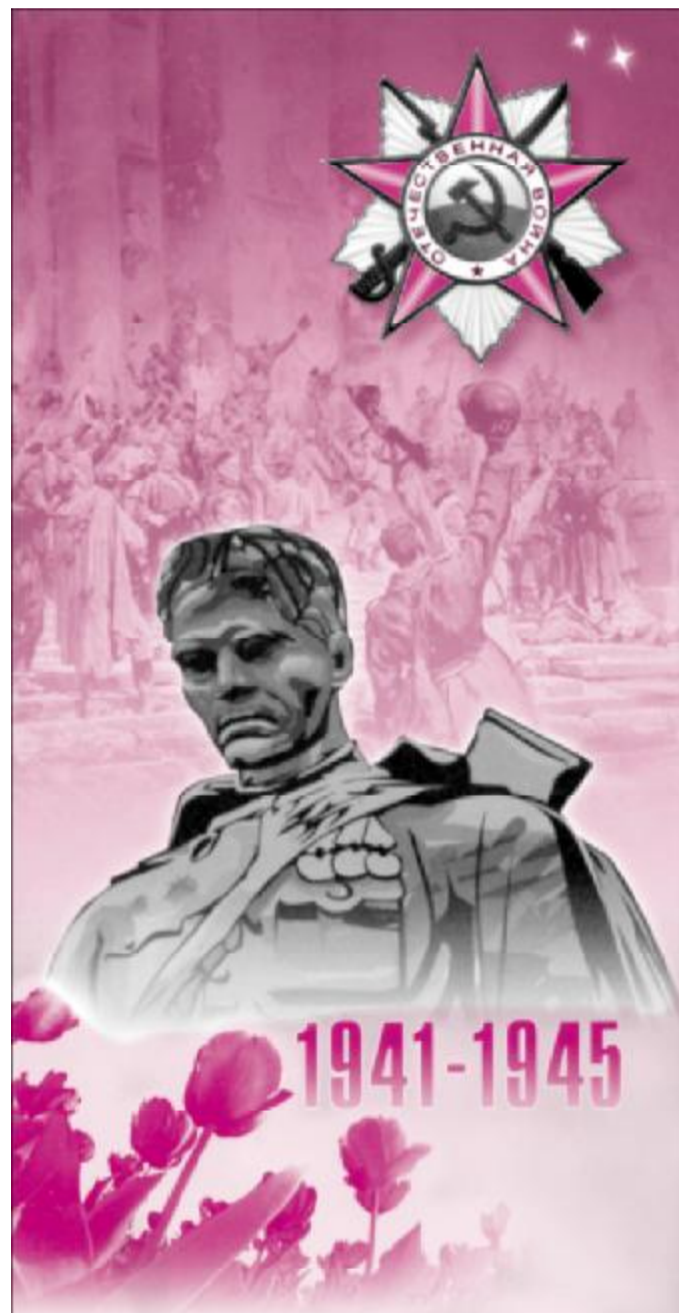
Успіхи в розвитку воєнного господарства дали можливість прискорити процес переозброєння Радянської Армії найновішою військовою технікою. У 1943 році частка такої техніки досягла: в артилерії – 83, в танках – 80, у літаках – 67 відсотків. У роки війни економіка нашої країни за темпами і масштабами випуску військової продукції перевищувала дуже потужного супротивника – гітлерівську Німеччину, яка у своєму розпорядженні мала фінансові і трудові ресурси майже всієї Європи. За роки війни в СРСР було виготовлено майже у два рази більше озброєння і військової техніки, ніж у Німеччині і в союзних із нею державах, причому з кращими бойовими характеристиками.

Наша країна, її армія і народ досягли перемоги над гітлерівськими агресорами своєю вітчизняною зброєю, яка була створена радянськими вченими і конструкторами і виготовлена руками самовідданих інженерів, техніків і робітників оборонних заводів. Щодо поставок західними союзниками СРСР військової техніки, стратегічних матеріалів, то вони, безперечно, відіграли важливу роль у забезпеченні обороноздатності нашої держави, але їх не можна порівняти з тим, що зроблено у нас. За весь час війни ці поставки склали 4 відсотки порівняно із вітчизняним виробництвом.

Незважаючи на втрату у перші роки війни своїх головних житниць, скорочення на 43 відсотки посівних площ, брак у сільському господарстві технічних засобів і людських ресурсів, армія і населення були забезпечені продовольством, а промисловість – сировиною.

Світова історія не знала жодної країни, яка могла б поєднати ведення війни з відбудовою зруйнованих під час бойових дій господарчих об'єктів. Ця робота мала виключно важливе політичне й військово-господарче значення. У кінці війни у визволених від німецько-фашистських загарбників регіонах СРСР були відбудовані 7,5 тисячі промислових підприємств. При цьому поряд із використанням потужностей цих підприємств на випуск необхідних фронту зброї і спорядження проводилось переведення їх на випуск продукції мирного призначення.

Отже, вирішальною передумовою воєнної перемоги Радянського Союзу у Великій Вітчизняній війні були успіхи в розвитку всіх галузей народного господарства, у тому числі й оборонної промисловості.

Економічне протиборство СРСР з гітлерівською Німеччиною і її сателітами закінчилося рішучою історичною Перемогою, твоями якої були як воїни Радянської Армії, так і трудівники тилу. Усі роки війни фронт і тил зажди були єдині.

Ю. КАРЦЕВ,
ветеран Великої Вітчизняної війни.

МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ

«УКРАЇНІ ХХІ СТОРІЧЧЯ – ІНТЕЛЕКТ І ТВОРЧІСТЬ МОЛОДІ»

24-25 квітня ц. р. університеті відбудеться важлива і знакова подія – Міжнародний форум студентів, аспірантів і молодих учених «Україні ХХІ сторіччя – інтелект і творчість молоді».

Мета форуму – активізація наукової роботи у ВНЗ України, зокрема серед талановитої молоді, підготовка нового покоління висококваліфікованих фахівців для наукоємних галузей економіки України, формування національної інтелектуальної еліти.

На форумі планується обговорення наукових і практичних питань за такими напрямками: соціально-гуманітарні науки; розвиток людського

потенціалу та формування громадянського суспільства; економічні науки; природничі науки та охорона навколишнього середовища; математичні науки та нові комп'ютерні технології; новітні технології, речовини та матеріали.

Майбутні учасники форуму – талановита молодь, яка має істотні наукові досягнення: є переможцями національних або міжнародних олімпіад та конкурсів наукових робіт; нагороджені академічними преміями або іншими нагородами; отримали державні або зарубіжні гранти на виконання наукової роботи; були учасниками національних або міжнародних виставок та ін.

Такий захід на базі Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара буде проведено вже вдруге. Перший форум студентів, аспірантів та молодих учених проходив у квітні 2011 року і мав статус Всеукраїнського. Цього року наш форум є Міжнародним. Уже подано 190 заявок на участь із тридцяти вищих навчальних закладів України. Очікується приїзд закордонних учасників – представників Франції, Бразилії, США, Польщі, Росії, Ізраїлю, Анголи та Китаю.

Форум організовано за підтримки Міністерства освіти і науки України, Інституту інноваційних технологій та змісту освіти Міністерства освіти і

науки України, Національної академії наук України, Дніпропетровської обласної державної адміністрації, Дніпропетровської обласної ради.

У ході проведення форуму плануються пленарні засідання та робота секцій, які очолюють декани факультетів.

Учасники зустрінуться із зарубіжними гостями та провідними ученими України – керівниками відомих наукових шкіл. Заплановано презентацію монографій, технологій і ноу-хау учасників та гостей форуму. Також гостей чекає цікава культурна програма.

В. КАРПЛЮК,
проректор з наукової роботи.

ІЗ ДНЕМ ПЕРЕМОГИ, ВЕТЕРАНИ, СПІВРОБІТНИКИ І СТУДЕНТИ!

СУВОРА ПРАВДА ВІЙНИ ЗАЛИШИТЬСЯ З НАМИ НАЗАВЖДИ ЯК СИМВОЛ ГЕРОЇЗМУ НАШОГО НАРОДУ

В ОДНУ МИТЬ УСЕ ЗАКРИЛО ПІТЬМОЮ...

ВІЙНА 1941-1945 р. р. УСІМ, ДІТЯМ, ДОРОСЛИМ, ЛІТНІМ ЛЮДЯМ, ПЕРЕКРЕСЛИЛА ПЛАНИ ЖИТИ, НАВЧАТИСЯ, ПРАЦЮВАТИ, МРІЯТИ...

РОЗПОВІДАЄ КОЛИШНІЙ В'ЯЗЕНЬ ФАШИСТСЬКОГО КОНЦТАБОРУ

Після війни Катерина Дабарська закінчила Харківський політехнічний інститут. Коли переїхала до Дніпропетровська, влаштувалася старшим лаборантом на кафедру теплотехніки (тепер це кафедра двигунобудування), перед пенсією пару років попрацювала в науково-дослідному інституті геології. В університеті залишила про себе гарну славу. Колеги кажуть, що не було такого, щоб Катерина Тимофіївна не могла відповісти на якесь запитання по роботі. Її шанували як совісну й порядну людину. Якоюсь на кафедрі до неї звернулися: «Вас викликає завідувач!», а завідувач із кабінету поправляє: «Не викликає, а запрошує».

У квартирі Катерина Тимофіївна зараз мешкає сама. Чоловік і син з нею тільки в пам'яті. Та сумні події не зачерствили жінці душу. Не збайдужіла: в очах – іскринки, голос дзвінкий, жвавий інтерес до всього, що відбувається навколо.

Про війну не забувається. Охоче йде до молоді на факультети. Розповідає, як була зв'язковою з партизанами, про концтабір. Схвилюваними й суворими стають у ту мить обличчя і викладачів, і студентів. Про це вони читали в книжках, дивилися фільми, а тут живий свідок, ні, учасник тих подій!

Катерина ДАБАРСЬКА.
1949 рік.

Ветерани війни М. О. ПАВЛЮСЮК, К. Т. КОЛЕСНИК (ДАБАРСЬКА) і голова ради ветеранів університету В. О. БАЛАКІН.

Про себе і про свою сім'ю в передвоєнні і воєнні роки Катерина Тимофіївна Колесник залишила рукопис. Рада ветеранів передала його в музей історії університету, а в скороченому вигляді ми передруковуємо його в нашій газеті.

Ось як вірвалася війна в моє життя.

У нас була хороша сім'я: батько – технік-будівельник, мама – домогосподарка, трирічний брат, сестра закінчила шість класів, я – чотири, старший брат – десять. 21 червня 1941 року в Андрія був випускний вечір. Він закінчив навчання з золотою медаллю. Батьки були на випускному, а ми з сестрою і маленьким братом ждали їх. Треба уявити, скільки радості було в нашій сім'ї, скільки в Андрія було планів: то він хотів стати льотчиком, як Чкалов, то великим ученим, а вранці була війна...

Мені важко про це писати, тому що неможливо це описати: я й досі бачу, як в одну мить усе зірвалось, засипало, закрило п'тьмою. Люди ринули в військкомат. У приміщенні – натовп, не ввійдеш. Столи і стільці повинні надвір, тут і виписували повістки.

Батько отримав повістку відразу (він 1900 року народження). А брату не було вісімнадцяти років – він зібрав таких, як сам, і вони пішли добровольцями. Дійшли з боями до Харкова. Восени 1941 року в оточення потрапили три армії. Аж у січні 1942 року нам привезли Андрія і розказали, що знайшли його, контуженого, серед мертвих. Але нам він привіз ще й тиф. Ми всі злягли. Та в цьому була ще й користь, оскільки виявилось, що німці дуже боялися тифу, і в нас на вортах висіла табличка: череп і написано «тиф».

До весни ми стали одужувати, а брат став збирати групу молоді і називав її «Смерть окупантам». Ми тоді не знали, що німці назвуть нас партизанами за те, що я розносила хлопцям і дівчатам записки або передавала усні доручення брата. Ні, я не знала, що це і є зв'язка. Ми просто, як могли, шкодили німцям. Іноді хлопці зникали на тиждень-два, а в кінці липня 1943 року вночі брата забрали. Потім ми дізналися, що майже всіх, крім тих, хто не був у місті, зачинили в гестапо. Сім'ї взяли під домашній арешт.

Уже наближався наш фронт. Ми надіялися на звільнення. Але нас і таких, як ми, вигнали з будинків. Нас гнали на захід в основному поліцаї в чорній формі. Злющі, розмовляли начебто українською мовою, але з іноземним акцентом. Вони сплювали все: селища, копиці сіна й соломки.

Найстрашніша ніч – переправа через Дніпро. На понтонному мосту збилося багато військових машин, підвіз, німців. П'тьма. Гроза, дощ. Обстрілюють гармати. Бомблять літаки. Мелькання то грози, то вибухів, то темно, то світло – на мосту втрачається орієнтація. Багато відчайдушного крику, гаму, плочаються у воду машини, підводу, люди. Здавалося, кінця не буде, тому мені й тепер здається, що найширший Дніпро був тієї ночі.

Приблизно під П'ятихатками (Дніпропетровської області) у юрбі ми влізли батька. Він воював у тій армії, що під Харковом у 1941-ому по-

трапила в оточення. Із полону втік. Його ввіймали. У Лозовій зачинили в поліцаї. Тепер ми рухалися на захід сім'єю.

Надіялися, що ось-ось нас наздожене Червона Армія. Адаже бої точилися за спиною. Але судилося випробувати на собі всі принади фашистської культури і винахідливості.

Нас повантажили у вантажні напіввагони, ми довго стояли, потім нас знову везли. Це був уже жовтень-листопад 1943 року. Нас присипав сніг, мочив дощ. Двічі товарняк потрапляв під бомбування. Я вже не кажу, що для такої погоди ми були легко одягнені, і нас майже не годували.

Я не можу відновити в пам'яті, як дорослі казали, це було до Тирасполя чи після нього. Нас дуже бомбили, ми вистрибували з напіввагонів і притискувалися під вагонами до землі.

У ріденій лісоосміці побачили вже погашені багаття, розбиті циганські кибитки і багато розстріляних циганів різного віку, а хто тікав, того наздогнала куля. Видовище було жахливе: цих людей просто жартома розстрілювали.

Після бомбування були і вбиті, і поранені. Нас збрали до купи в основному поліцаї. Злющі такі. Втекти від них неможливо, навіть під час бомбування – вони одразу стріляли.

Нас гнали по рейках. Оскільки паровоз і вагони потрапляли під бомби. Я, звичайно, не пам'ятаю назви місцевості, але я чула від дорослих, що ми в Західній Україні. Не знаю, чи довго йшли по рейках, але я добре пам'ятаю, як нас заганяли в товарні вагони. Там ми вже нічого не могли бачити: віконечка малесенькі, високо і з ґратами. Нас везли і везли, везли майже без зупинок. Ми вже не чули за собою боїв.

Дорослі казали, що ми вже проїхали Угорщину, Румунію. Ми з сестрою Анною згадуємо, що перший раз нас групами виводили (думаємо, в Польщі) в лазні. Там стригли, мили, все дезінфікували, оглядали тіло, щоб не було ніяких виразок і т. д. Німці дуже боялися вошей, хоча ні в кого із нас їх і не було. Такі санпропускники були ще два-три рази.

Вдоставляли в концтабір. Мені завжди здається, що я просто опинилася за колючим дротом. Від дорослих ми, підлітки, чули, що це не Німеччина, а Франція, м. Страсбург. З Німеччиною розділяє ріка Рейн.

Табір був розташований ледь не на березі, і тому берег запам'ятався. Точніше, вода біля берега. Чорна, брудна. Хитались якісь суденця. У Страсбурзі перебували недовго. Сестра збрала біля себе молодь, і стали ми співати радянські пісні. Нам французи через дріт кидали цукерки. Конвоїри змушували нас піднімати їх. До мене підійшов один (я стояла крайня), звів курок, наставив автомат і наказав: «Подумай, швайне кляйне кіндер!» Я вперто відповіла: «Я радянська, сталінська.» Всі завмерли, а

надіялися, що скоро закінчаться наші муки.

Частіше стали бомбити, а іноді навіть чути було бої. А може, вчувалося, але десь о 22-23-й годині заревіла тривога. Нас не завжди виганяли в бункери при цьому сигналі, тож ми думали, що й тепер так буде. Та німці, мабуть, знали, що буде сильний наліт. Нас виштовхували ледь не прикладами в бомбосховище. Після лазні роздягнуті, накинули робочі халати, ноги всунули в дерев'яні «шугі» – це таке, як калощі. Думали, це ненадовго, але бомбили всю ніч. Бункери у прямому смислі слова хитались, наче ось-ось перекинуться. Нас штовхало один на одного. Горіла земля, метал, камінь. Потім нам пояснили, що це – фосфор. Це страшна зброя.

Коли вранці вийшли, не було табору, і майже не було заводу. Стирчали конструкції, крани і ще щось. Потім говорили, що американці хотіли знищити воєнний завод чи концтабір на території заводу.

Тих, хто вцілів, збрали і поселили в п'ятиповерховий бункер, круглу, як башта, бетонну будівлю, яка при бомбуванні теж хилилася то в один, то в інший бік. Нас поселили на п'ятому поверсі.

Увесь січень і лютий ми прибирали, зварювали, відновлювали завод. І ось відновили кувальний цех. Півце-ху займав кувальний агрегат. Нас із таким же, як я, хлопчиком поставили брати великими щипцями заклепки з газових плит і ставити у металевий прокат два метри шириною і п'ять-шість довжиною. Один німець подає, другий – у кінці процесу забирає заклепки. Ми з хлопчиком повинні були встигати між ними. Домовилися ставити заклепки трохи косячи, поки один німець не побачив. Нас зачинили...

Після чергового бомбування завод знову дуже постраждав і нас, хто залишився живим, збрали і етапом уже, не колоною, кудись погналі.

Пам'ятаю, дуже хотілося їсти. Мабуль, був березень 1945 року чи початок квітня. Нам зрідка давали хліб, чимось намазаний, мабуль маргарином. Але мама згрібала це і давала батькові: він зовсім не міг їти. Ми підтримували, щоб його не бачили в юрбі і не вбили. Так ми ледь не останніми дійшли до бараків, куди нас заганяли. Баракі були напівтемні, трьох'ярусні ліжка.

Ми здивувалися, що зовсім немає матраців і взагалі немає нічого. Періодично заходили німці, брали групу людей і виводили. Ми, звичайно, думали, що на роботу, а потім поселять в інші баракі. Так людей залишалося все менше. Ми чекали своєї черги, думали, що першим, які пішли, повезло, їх уже десь поселили у кращі умови.

Усе дужче чувся гуркіт боїв, ми раділи скорому звільненню. А однієї ночі відчинили двері бараку, і до нас зайшли чужі солдати у шнуркових черевках. Ми не знали, що Америка – наш союзник. Перекладач пояснив, що нас звільнили, але поки

надіялися, що скоро закінчаться наші муки.

Частіше стали бомбити, а іноді навіть чути було бої. А може, вчувалося, але десь о 22-23-й годині заревіла тривога. Нас не завжди виганяли в бункери при цьому сигналі, тож ми думали, що й тепер так буде. Та німці, мабуть, знали, що буде сильний наліт. Нас виштовхували ледь не прикладами в бомбосховище. Після лазні роздягнуті, накинули робочі халати, ноги всунули в дерев'яні «шугі» – це таке, як калощі. Думали, це ненадовго, але бомбили всю ніч. Бункери у прямому смислі слова хитались, наче ось-ось перекинуться. Нас штовхало один на одного. Горіла земля, метал, камінь. Потім нам пояснили, що це – фосфор. Це страшна зброя.

Коли вранці вийшли, не було табору, і майже не було заводу. Стирчали конструкції, крани і ще щось. Потім говорили, що американці хотіли знищити воєнний завод чи концтабір на території заводу.

Тих, хто вцілів, збрали і поселили в п'ятиповерховий бункер, круглу, як башта, бетонну будівлю, яка при бомбуванні теж хилилася то в один, то в інший бік. Нас поселили на п'ятому поверсі.

Увесь січень і лютий ми прибирали, зварювали, відновлювали завод. І ось відновили кувальний цех. Півце-ху займав кувальний агрегат. Нас із таким же, як я, хлопчиком поставили брати великими щипцями заклепки з газових плит і ставити у металевий прокат два метри шириною і п'ять-шість довжиною. Один німець подає, другий – у кінці процесу забирає заклепки. Ми з хлопчиком повинні були встигати між ними. Домовилися ставити заклепки трохи косячи, поки один німець не побачив. Нас зачинили...

Після чергового бомбування завод знову дуже постраждав і нас, хто залишився живим, збрали і етапом уже, не колоною, кудись погналі.

Пам'ятаю, дуже хотілося їсти. Мабуль, був березень 1945 року чи початок квітня. Нам зрідка давали хліб, чимось намазаний, мабуль маргарином. Але мама згрібала це і давала батькові: він зовсім не міг їти. Ми підтримували, щоб його не бачили в юрбі і не вбили. Так ми ледь не останніми дійшли до бараків, куди нас заганяли. Баракі були напівтемні, трьох'ярусні ліжка.

Ми здивувалися, що зовсім немає матраців і взагалі немає нічого. Періодично заходили німці, брали групу людей і виводили. Ми, звичайно, думали, що на роботу, а потім поселять в інші баракі. Так людей залишалося все менше. Ми чекали своєї черги, думали, що першим, які пішли, повезло, їх уже десь поселили у кращі умови.

Усе дужче чувся гуркіт боїв, ми раділи скорому звільненню. А однієї ночі відчинили двері бараку, і до нас зайшли чужі солдати у шнуркових черевках. Ми не знали, що Америка – наш союзник. Перекладач пояснив, що нас звільнили, але поки

ми мусимо бути на місці: нас нагодують, одягнуть і т. ін. Ми обережно почали обстежувати місцевість. Спочатку дорослі, а потім і діти.

Із жахом зрозуміли, що ми на території табору смерті. Це було м. Гота. Ми зрозуміли, куди дівалися в'язні з бараків. Нас постішали знищити.

Ми побачили газові камери. Усе було в німців-душогубів автоматизовано. Дно камер відкривалося – тіла падали в вагонетку. Вагонетка відправлялася у газову піч. Чорний дим валив із труб, а попіль відправляли на добрило, ями засипали вапном. Баракі до половини були чорними від крові. Очевидно, не встигали душити газом і палити в печач. Постішали знищити всі злочини.

Не пам'ятаю, скільки ми були в американців. Нас нагодували, потім збрали і казали, що передаватимуть Червоній Армії, але охочі їхати в Америку хай відійдуть у бік. Я, звичайно, думала, що ніхто не відійде, але такі знайшлися. Правда, небагато. Ми ж рвалися до своєї.

Не пам'ятаю, як нас передавали, але пам'ятаю, що везли машинами. У якомусь місті, теж не знаю, але запам'ятався, як нас зустрічали білий й командир. Так ніби ми всі рідні й близькі люди. Сльози, радість! Радість після скількох років знущань, приниження, біди!

У наших мені запам'ятався м. Штригау. Там мене запросили працювати в госпіталі. Адаже мені вже йшов шістнадцятий рік. Я швидко освоїлась, із усіх сил намагалася бути потрібною й корисною.

У довідці написано, що нас звільнили 24 квітня. Але це, видно, за американськими даними. Коли я була в наших, напевне, це був кінець травня, тому що ми не знали, що офіційно закінчилась війна.

Додому я потрапила у листопаді 1945 року.

Тоді ми дізналися і про нашого Андрія. І від родичів, і від чужих людей. Батько пішов у військкомат, йому вручили повідомлення, що син загинув смертю хоробрих 15 листопада 1944 року. У м. Лозова є пам'ятник загиблим за Батьківщину в 1941-1945 р.р., на пам'ятнику навчено записано ім'я нашого Андрія.

Нам розказали, що коли нас арештували і вивезли, місто дуже бомбили, розбили і гестапо, і поліцаї. Хлопці втекли. На станції було розбито багато поїздів. З одного поїзда чувся стукіт і крики (це розказувала та, яку випустили з вагона). Хлопці стали відкривати, випускати людей, які вже тиждень сиділи зачиненими. У метушні, відступаючи, німці їх просто покинули.

Із війни Андрій написав рідним два листи. Розпитував про нас, писав, що скоро доберуться до горла фашизму. Але на кордоні Західної України і Польщі, коли заряджав у гармату снаряд, раптом упав. До нього підійшли білийці і побачили, що в нього на спині пробита шинеля...

К. КОЛЕСНИК (ДАБАРСЬКА).

О. Т. Гончар – видатний український прозаїк і громадський діяч, академік Академії наук УРСР, Герой Соціалістичної Праці (1978), Герой України (2005). Відзначений Державними преміями СРСР (1948, 1949, 1982), Державною премією України ім. Т. Г. Шевченка (1962), Ленінською премією (1964), Золотою медаллю ім. О. О. Фадєєва, премією ім. С. К. Неймана (Чехія), 1992 року обраний Почесним доктором літератури одного з найпрестижніших у світі Альбертського університету (Канада); за визначенням Міжнародного біографічного центру у Кембриджі (Англія), «Інтелектуал світу 1993 року».

О. Т. ГОНЧАР,
(1918-1995 р.р.)

Олесь Терентійович Гончар власним прикладом утверджував безсмертя рідного слова, розбудовував храм рідної культури. Мало сказати: Гончар любив Україну. Він жив нею, борючись за неї. «Я й там вас любитиму», – цими щемно-прощальними словами Митець засвідчив сенс свого життя, відданого людям. Він ніколи не відривав творче, громадське від глибоко особистого, найсокровеннішого, інтимного. Він продовжив святу місію письменника як діяча, лицаря, правдборця, не діждався, а вибором омріяну Україну, удостоївшись щастя й честі бути серед обраних на святі її незалежності.

Пам'ятний знак світочужій українській літературі, визначному вченому і громадському діячеві О. Т. Гончару, відкритий 15 квітня 2003 року на фасаді навчального корпусу №2 ДНУ.

(З кн. «Історія Дніпропетровського національного університету», 1918-2003.).

ЙОГО ІМ'Я НОСИТЬ НАШ УНІВЕРСИТЕТ

ОЛЕСЬ ТЕРЕНТІЙОВИЧ ГОНЧАР – НАШ ВИПУСКНИК І ПОЧЕСНИЙ ДОКТОР

ВІН НАРОДИВСЯ навесні, 3 квітня 1918 року, у сім'ї, де батько Терентій Сидорович, Георгіївський кавалер, і мати Тетяна Гаврилівна (померла молодою, надірвавшись на тяжкій роботі) знали в житті тільки одне – працю й ще раз працю.

Дитинство і юність майбутнього корифея української національної літератури пройшли в селі Сухе (раніше – Суха Балка) на Полтавщині. 28 серпня 2000 року там відкрито музей-садибу, а тоді, у 20-ті роки, це була проста селянська хата його неписьменної бабусі Єфросинії Євтихіївни. Її син, рідний брат по матері Олесь, Тетяни Гаврилівни, Яків Гаврилович навесні 1920 року забрав хлопчика від батька й мачухи. Бабуся переробила всі необхідні документи, і до школи Олесь уступив уже не Сашком Білченком, а Гончаром (Гончарів у Сухохому називали по-сільському теслями: дідусь Гаврило різьбив по дереву, його брат робив скрипки).

Як згадував сам письменник, у школі мову й літературу викладав старий учитель, широко освічена людина, він особисто знав О. С. Серафимовича, зумів прищепити дітям любов до рідного слова й літератури. Саме цей учитель і дав здібному хлопчикові, який доти звався просто Сашком, українське ім'я Олесь.

Найрідніша людина, бабуся Пріся, чия безмежна ласка, доброта й любов замінили Олесеві любов материнську, була працюючою, чесною, правдивою, обдарованою, винятково чуйною до чужого горя, знала безліч народних пісень, переказів і казок. «Її вплив на мій розвиток був величезний, і потім, у найважчі хвилини життя я згадував її. На фронті інколи здавалося майже забобонно, – що це вона своїми благаннями відводить од мене кулю», – зізнавався Олесь Гончар.

Старанний учень семирічної школи в селі Бреусівка Козельщанського району, потім студент Харківського технікуму журналістики, який пробував свої сили в редакції Харківської обласної молодіжної газети «Ленінська зміна», – це не просто факти біографії майбутнього Майстра. За ними – невиспухе прагнення сільського хлопчика до знань, оте міцне коріння, що єднало його з рідною землею і з якого виріс великий письменник і велика людина.

Уже тоді, у другій половині тяжких для нашого народу 30-х років, і побачили світ перші друковані твори Олеся Гончара «Іван Мостовий», «Цілюща вода», «Черешні цвітуть», «Стокозове поле» та інші, які помітила критика, що засвідчено, насамперед, схвальними відгуками Ю. Яновського, А. Малишка, П. Тичини, П. Панча. Таким чином, на філологічний факультет Харківського державного університету О. Гончар уступив, уже маючи певний літературний досвід, про який він, відомий у всьому світі письменник, говорив у 60-х роках (це оте, за словами Валентини Данилівни Гончар, вічне недоволення зробленим) так: «...з усього написаного – тепер я це ясно бачив – тільки окремі речі були чогось варті...».

ВІЙНА ЗАСЛА Олеся Гончара, сту-

дента 3 курсу, у міській публічній бібліотеці ім. В. Г. Короленка, а вже за кілька днів він у складі студбату йде добровольцем на фронт захищати Вітчизну. Літо й осінь 1941 були для студбатівця немилосердими: у липні в бою під Рокитним на річці Рось він був поранений, лікувався в польовому госпіталі, а восени, ще не одужавши повністю, знову воював під Полтавою й Харковом і знову був поранений. Після лікування в Красноярску повернувся на фронт. У травні 1942 року брав участь у відомій Харківській операції, що завершилася розгромом частин Червоної Армії, опинившись у ворожому оточенні, а далі потрапив у полон. 24 вересня 1942 року був звільнений з полону, відразу ж звернувся до військомату із проханням відправити його на фронт. А далі три довгих роки війни, за які Олесь Гончар, сержант гвардійського підрозділу, говоривши його ж словами, «проходив курс справжньої науки життя, бачив людину за таких обставин, де вона розкривається до кінця», брав участь у бойових операціях у Румунії, Чехо-Словаччині, Угорщині, Австрії. На фронті Олесь Гончар писав вірші – згустки своїх фронтowych вражень, стислі «конспекти почуттів», які друкувалися у військових газетах. Тоді ж він, солдат, дав собі клятву: якщо залишиться живим, розповість про своїх товаришів, живих і мертвих, про трударів фронту, про людей великого подвигу.

ПІСЛЯ ДЕМОБІЛІЗАЦІЇ Олесь Гончар повертається до Харкова із твердим наміром учитися. Але Харків його юності вже був не той, університет йому здався якимось іншим, його однокурсників, учорашніх фронтників, залишилося мало. Тому й поїхав до своєї сестри Олександри Сиви в заводське селище Ломівку на околиці Дніпропетровська, яка настійно запрошувала брата до себе, у свою теплу хату «хоч одігрітися від окопів».

Так розпорядилася доля – Олесь Гончар повернувся до міста, у якому народився, і саме тут він вирішив завершити своє навчання. Написав заяву на ім'я ректора Дніпропетровського державного університету з проханням зарахувати його на V курс філологічного факультету і з притаманною йому делікатністю в кінці заяви приписав: «Прошу не відмовити мені в моєму проханні». Так Олесь Гончар у грудні 1945 року став студентом нашого університету. «Згодом ніколи до знань, він жадібно всотував премудрості філологічної науки. Пам'ять куратора його групи, доцента М. В. Калининченка, зберегла образ "Молодого стрункого Олеся, який чітко, впевненою ходою (у куртки, поверх якої через ліве плече була перекинута планшетка), неквапливо йшов довгим коридором другого поверху університетського корпусу на Шевченківській, 59, де розташований філологічний факультет... Ось стільки років минуло, а перед моїм зором таким постає Олесь Гончар, а його кроки я й зараз чую», – схвильовано говорить Марія Василівна.

Студент-фронтник удень сумлінно слухав лекції, працював над дипломною

роботою про новели В. Стефаніка, а довгими зимовими ночами писав перше повне оповідання «Модри Камень» та роман «Альпи» – першу книгу майбутньої трилогії. Після закінчення університету (із червоним дипломом) Олесь Гончар спробував свої сили як викладач кафедри української літератури, а потім був запрошений до Києва, в Інститут літератури ім. Шевченка АН України для продовження навчання в аспірантурі. Того самого року він переїжджає до Києва, який став його містом майже на піввіку. Тоді ж він був прийнятий до Спілки письменників України й назавжди пов'язав свою долю з літературою.

Усією своєю творчою діяльністю – від новел «Модри Камень» і «Весна над Моравою», романів «Прапороносці», «Таврія», «Перекоп», «Людина і зброя», «Собор», «Тронка», «Берег любові», «Твоя зоря», повістей «Микита Братусь», «Щоб світився вогник», «Партизанська іскра», «Бригантина», новел із циклу «Південь», оповідання «Чорний яр» і новели «Спогад про океан» до дивовижно щирих, мудрих «Щоденників» Олесь Гончар, як справедливо стверджував М. Жулинський, «намагався возвелити українську людину, вдихнути своїм натхненням словом віру в самобутність національної історії, мови, культури, природи, традицій, порятувати душу від спустошення. Він мріяв і, головне, все робив для того, щоб українське суспільство було нормальним суспільством, тобто "це коли все суспільство живить свою мову і культуру" (Запис у щоденнику. Без дати. 1966 р.).»

ЛЮБОВ ДО УКРАЇНИ в Олеся Гончара успадкована генетично – від батька-матері, діда-прадіда, свого родового коріння. Сьогодні ми називаємо його Великим українцем, совістю українського народу, одним з небагатьох обраних Небесами (Б. Олійник), що довершили почату справу поколінь подвижників – побудувати незалежну Україну. Ще тоді, у грізному 1944, коли білий йшли в атаку й нашвидкуруч писали, може, останнє слово рідним – матері, дружині, сестрі, коханій – Олесь Гончар говорить про найпотаємніше:

Той – мамі, а той – дружині.

Той – сестрам, а той – братам.

А я напишу Україні

Сонцю її степам,

Сивим, як згадки, могилам...

Він усе своє життя писав Україні. Писав не надривно-гнівно-нервово-відчайдушно, не кричав од болю (хоча б і міг!), а писав з любов'ю, сонячно, світло. Уся його проза, попри соціально загострений драматизм, – це світлий відкритий простір для душі й духу, де тісно переплелися слова, копії, звук. В усій його багатогранній прозі живуть, борються, страждають, люблять, відкривають світ і себе в цьому прекрасному й непростоному світі українці.

Саме про них, молодих і не дуже (такіх, як Хома Хаєцький), відданих рідній землі і готових захищати її до останньої краплі крові, він розповів у «Прапороносцях» – першій своїй великій книзі про великий визвольний похід, книзі, на якій

виховалося не одне покоління. «Я хочу кохати так, як уміла кохати Шура Ясногорська», – писали у своїх щоденниках дітвара, ввіряючи їм свої найпотаємніші мрії... Наївно, правда? Але це реалії тієї доби, коли такі книги, як легендарні «Прапороносці», справді були духовною потребою. Трилогія була опублікована в перші повоєнні роки – 1946–1948, увінчана найвищою – Сталінською – премією. І сьогодні ця книга про війну, книга правдива (хай і децю романтична), по праву посідає гідне місце у світовій воєнній прозі, витримавши понад сто видань, зокрема і в перекладах багатьма іноземними мовами.

Війна, яку солдат Гончар пройшов від початку й до кінця, надовго визначила тематику його творів. Тематично близькими до «Прапороносців» є повість «Земля гуде» (1947) – про підпільну боротьбу полтавських комсомольців проти фашистських окупантів, оповідання «Модри Камень», «Весна за Моравою» та ін., зібрані в книзі «Новели» (1949). У 60-70-ті роки вже авторитетний, заслужено ушлюблений письменник, класик української літератури знов-таки звертається до художніх пошуків духовних основ героїзму радянських людей (романи «Людина і зброя», «Циклон»). Це схвильована авторська сповідь про своє драматичне минуле, коли Олесь Гончар бачив себе, солдата-студента, солдата-оточенця, в окопах над Россою, який поривається вирватися з оточення, помираючого від спраги в холодногогорській тюрмі 1942 року серед ста тисяч невольників – ці книги, як і «Прапороносці», сповнені світлом надії, віри, мрії і сподівань.

«СУТЬ ЛЮДИНИ – в її духовній унікальності», – записав Олесь Гончар у «Щоденнику» 18 червня 1970 року. Цю духовну унікальність, самоцінність кожної людини, пошуки її «мудрої злагоди із природою», насолоду праці й поезії людських взаємин» утверджував митець у своїх оповіданнях (збірки «Південь», «Новели», «Чари-комиші», «Маша з Верховини») і повістях 50-х років («Микита Братусь», «Щоб світився вогник»), романах «Таврія», «Перекоп», «Тронка», «Собор», «Берег любові», повісті «Бригантина», романі «Твоя зоря», новелах 80-х років – «Геній в обмотках», «Ніч мужності», «Народний артист», «Corrida», «Чорний яр», «Щоденниках», опублікованих уже після смерті Майстра, зібраних і упорядкованих його дружиною – вірною берегинею Валентиною Данилівною.

Гончарові «Тронка», «Твоя зоря», психологічно містка новелістика, щоденникові записи засвідчують, що для митця головним було збереження духовності: «Духовність людини така ж тонка, як озоновий шар, що захищає планету. Тонка й тендітна, а забезпечує життя в усіх його видах. Коли проломлено шар озоновий – приречена планета. Мабуть, тільки віра, висока моральність – наука людяності – можуть прийти сучасному людству на допомогу...». І навіть у тому, про що мріяв, але не встиг написати Олесь Гончар, він викремлював найголовніше – духовність. «Один із найпривабливіших для нього (О. Гончара – Н.

О.) задумів, – говорить В. Д. Гончар, – це твір про Дмитра Яворницького й про Великий Луг. Мріяв, щоб тут постали люди такими, яких він бачив у дитинстві, осяяних, великодушних, одухотворених. Найбільше боявся занепаду духовності, виродження людства, руйнівних процесів у людині. Вірував у перемогу світла, доброти й любові».

Про духовність, необхідність оберегти собори людських душ, загрозу духовного нівелювання людини, розчинення її національного Я в сурогатах культури споживання, збереження історико-культурної спадщини йдеться в класичному й чесному романі «Собор», через який він «сходив у душевних муках на Голгофу» (М. Жулинський), коли «все низькопробне ополчилося на нього, диявольська сила почала розкручувати маховик репресій» (Л. Горлач). Сьогодні це називають «Соборною» епопеєю, критику роману (його було заборонено читати, писати й прилюдно говорити про нього позитивне) – вахханалією, «голубельною» критикою. За очорнення в «Соборі» щасливого радянського життя Олеся Гончара звинувачували в усіх гріхах, він, незламний, змушений був піти у відставку, а роман вилучили з літератури на довгих двадцять років. «У ті величезні й драматичні 60-ті на пропозиції «доброчинців» внести зміни в роман «Собор» О. Гончар відповідав: «не зміню жодного слова». За радянського часу не змінював. Для перевидання твору в «Науковій думці» в 1993 році зроблено було дуже багато стилістичних правок, а також доповнень, які б раніше цензори не допустили. І це не ті переробки, яких свого часу вимагали чиновники, не ті, які самознищували роман, сам задум твору. Це було стилістичне вдосконалення твору», – згадує Валентина Данилівна.

Репресивні санкції, ідеологічні копії, пов'язані із «Собором», не викреслили Олеся Гончара ні із життя, ні з історії нашої багатостраждальної літератури. Поступово забуваються прізвища тих високих (та й не дуже) номенклатурних служак, які знищували Майстра, а він знову й знову приходить до нас, правдивий, справдешний, оригінальний і мольдний, приходить своєю самобутньою прозою, талановитою публіцистикою. Журналістські й публіцистичні розвідки Олеся Гончара, які відкривають ще одну грань яскравого творчого обдарування митця, увійшли до окремих видань – «Зустрічі з друзями. Нариси про Чехословаччину» (1950), «Китай зблизька» (1951), «Японські етюди» (1961), «Про наше письменство» (1972), «О теж, хто доріг» (1978), «Письменницькі роздуми» (1980), «Чим живемо: на шляху до українського Відродження» (1991 – 1993). У своїй яскравій публіцистиці письменник захищав національну культуру й національні святині, намагався відродити віру у своєму народові, упосліджувану в усіх сферах буття рідну мову, наголосовав на гуманітарній місії інтелігенції.

Н. ОЛІЙНИК,
професор кафедри української літератури.

(Продовження в наступному номері газети).

БІЛЬШІСТЬ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ ВІДЧУВАЮТЬ СЕБЕ ЩАСЛИВИМИ

Викладачі та студенти кафедри соціології провели соціологічне дослідження «Якість життя студентів ДНУ імені Олеся Гончара».

Опитано понад півтисячі студентів 2-го і 4-го курсів різних факультетів, які навчаються за державним замовленням або за контрактом. Ми спробували з'ясувати у респондентів їх ставлення до таких складових якості життя, як рівень доходів, ступінь соціальної задоволеності, особливості побуту та дозвілля, можливості особистісного розвитку та ін.

Для студентів важливим чинником, який визначає якість життя, є навчання. Як показало наше дослідження, більшість студентів вважають, що Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара є одним із кращих вищих навчальних закладів нашої країни і що навчальна діяльність в ньому достатньо високого рівня. Наприклад, визначаючи якість викладання навчальних дисциплін у цілому, більшість студентів оцінюють його на 4-5 балів (за 5-бальною шкалою). Це свідчить про те, що в основному студенти нашого університету задоволені якістю викладання навчальних дисциплін. Також на високому рівні респонденти оцінюють умови користування науковою бібліотекою університету, організацію проведення виробничих практик.

Не менш важливим чинником якості життя студентів є їхнє матеріальне становище. Дві третини студентів оцінюють своє матеріальне становище на достатньому і навіть високому рівні. Лише ті, що навчаються за державним замовленням, але не отримують стипендію, оцінюють свій достаток як низький, на межі бідності. Зрозуміло, що матеріальний достаток студентів залежить від допомоги батьків і стипендії, проте кожний десятий із опитаних (головним чином старшокурсники) основним джерелом свого доходу вважають підробіток. Причому спостерігається збільшення кількості студентів, які його мають. Третина студентів відмічають, що працюють час від часу, а кожний шостий має постійну роботу. Основним мотивом для підробітку понад чверть респондентів є забезпечення себе засобами існування. Молодші курси найчастіше називають мотивом підробітку бажання мати особисті кошти, а старшокурсники – бажання допомогти батькам, прагнення самореалізації.

Якість життя характеризується також умовами харчування. Більше половини респондентів у цілому задоволені обслуговуванням у студентських їдальнях і буфетах. Причому тенденція до скоріше позитивного ставлення до обслуговування в них спостерігається у другокурсників, а скоріше

негативного ставлення – у четвертокурсників. Серед зауважень до роботи їдальні та буфетів найчастіше називають невідповідність санітарним нормам, завищені ціни, низьку якість їжі, обмежений асортимент товарів, низьку культуру обслуговування (в основному це притаманне буфетам).

Особливу увагу в дослідженні приділено умовам проживання в гуртожитках (там мешкає третина респондентів). Більше третини опитаних студентів, які мешкають у гуртожитку, незадовільно оцінюють умови проживання. Проте порівняно з 2006 р. спостерігається тенденція до скорочення негативно налаштованих мешканців гуртожитків (тоді кожний другий скаржився на незадовільний стан своєї другої домівки). Подібні тенденції спостерігаються і щодо інших складових умов проживання в гуртожитках: можливість підготовки до занять, чистота, освітлення у приміщеннях та коридорах, а також можливість відпочити. Мешканці гуртожитків вкрай незадоволені станом приміщень кухонь, подачею гарячої води й якістю опалення. Разом із тим, варто відзначити, що у гуртожитках університету різний рівень комфорту. Орієнтовно (оскільки показник репрезентативності по кожному гуртожитку не дозволяє стверджувати це об'єктивно) найкращі умови проживання в гуртожитках №5,

№7, №2, а найгірші – в №3, №1.

Не менш важливим чинником, що визначає якість життя студентів, є стан їхнього здоров'я, фізичної культури та спорту. Дві третини респондентів оцінили свій стан здоров'я як середній, а кожний п'ятий – як високий (в основному такої оцінки додержуються чоловіки). Цікавим є те, що під здоровим способом життя більшість студентів розуміють спорт, дозвілля й активний спосіб життя. Три чверті студентів вважають, що вони ведуть здоровий спосіб життя, і лише 3% респондентів зізналися, що ведуть нездоровий спосіб життя. Приємно відзначити, що майже в половині респондентів здоровий спосіб життя асоціюється з відсутністю шкідливих звичок. На запитання «Ви курите?» позитивну відповідь дав кожний п'ятий респондент. Причому, це переважно чоловіки. Наше дослідження показало, що частка чоловіків, що курять, серед молодших курсів переважає аналогічну групу на старших курсах, що може свідчити про загальну тенденцію в суспільстві.

Якість життя багато в чому зумовлена здоров'ям, облаштуванням побуту, тим, як молода людина почуває себе в суспільстві, у студентській групі, ступенем задоволеності соціальними благами та їх доступності тощо. Все це є складовими соціального самопочуття. Найбільш вагомими, на думку

респондентів, чинниками соціального самопочуття є матеріальна незалежність, матеріальне благополуччя, повноцінне дозвілля, належні умови проживання, якість харчування, можливість мандрувати. У молодому віці особливий значення набуває цінність міжособистісного спілкування. Приблизно три чверті респондентів відмічають високий рівень задоволеності від спілкування з друзями, від взаєморозуміння з батьками і людьми старшого покоління.

Оцінка соціального самопочуття і соціального здоров'я студентів неможлива без врахування того, чи студенти вважають себе щасливими людьми. Так-от, незважаючи на доволі суперечливі оцінки окремих показників соціального самопочуття, кожний другий опитаний вважає себе щасливою людиною. Причому відчуття щастя більшою мірою притаманне старшокурсникам, студентам-гуманітаріям.

Зрозуміло, що не всі чинники якості життя задовольняють студентів, але, як показало дослідження, у них є великий потенціал, який, сподіваємося, дозволить їм краще адаптуватися до соціальних умов після закінчення нашої Alma mater.

В. КРИВОШЕЇН,
завідувач кафедри соціології,
професор.

НА ЗАСІДАННІ РЕКТОРАТУ

ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ПРАЦІ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ

Доповідач начальник служби охорони праці О. Л. Рубцов. Він сказав, що служба посилила контроль за виконанням співробітниками університету Закону України з охорони праці.

Виконано в повному обсязі відповідні пункти Колективного договору, комплексний план організаційно-технічних заходів для досягнення нормативів безпеки праці, план заходів для забезпечення безпеки у шкідливих умовах праці, атестовано робочі місця зі шкідливими умовами праці, виконані приписи Держгірпромнагляду.

Доповідач підкреслив, що для всіх фахівців, які працюють

у небезпечних умовах, а також для керівників підрозділів проведено навчання з охорони праці та пожежної безпеки. Усі студенти пройшли навчання з безпеки життєдіяльності на підставі положень, розроблених службою охорони праці. Знання з питань охорони праці керівника служби та проректорів перевірило Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України.

Проведено профілактичне медичне обстеження співробітників, які працюють у шкідливих умовах (хімічного, фізичного факультетів, НДІ геології, ботанічного саду, відділу

головного механіка), згідно з законодавством їм надається грошова компенсація; робітникам, зайнятим на ремонті тепломереж, видано спецодяг і захисні засоби; у структурних підрозділах поновлені аптечки.

Задля безпеки життєдіяльності, поінформував О. Л. Рубцов, зроблено наступне: у місцях інтенсивного руху співробітників університету (пішохідна доріжка корпус №1 – парк ім. Ю. Гагаріна – вул. Казакова – корпус №9) налагодили електричне освітлення; на станції перекачки фекальних вод обладнали примусову

вигляду від вентиляторів; не придатні люмінесцентні лампи складають у спеціальних приміщеннях; взимку слизькі пішохідні доріжки, що ведуть до навчальних корпусів і гуртожитків, посилають сипучими матеріалами; провели заміри на електричний опір у дротах та заземлення в навчальних корпусах і лабораторіях; налагодили нормальне освітлення в навчальних лабораторіях; у каналі теплотраси на ділянці від житлового будинку на вулиці Казакова до гуртожитку №4 обладнали освітлення напруженням 12 вольт та ін.

О. Л. Рубцов повідомив ста-

тистику: протягом останніх трьох років на виробництві у нас не було жодного нещасного випадку.

Ректорат прийняв до відома інформацію начальника служби охорони праці і доручив: головному енергетику – скласти план проведення випробувань замірів опору розтінання основних заземлювачів та обладнання, опору ізоляції, опору петля фаза-нуль; головному інженеру – скласти план замірів у студентських гуртожитках газових плит на електричні і замовити проект на встановлення сигналізаторів загазованості в гуртожитках. Керів-

ників підрозділів зобов'язано здійснювати паспортизацію лабораторій і робочих місць з метою встановлення їх відповідності вимогам охорони праці. Начальник служби охорони праці О. Л. Рубцов згідно з рішенням ректорату надаватиме методичну та практичну допомогу з питань складання комплексних заходів та забезпечення експлуатації в безпечному стані електричного обладнання, приладів, механізмів підвищеної небезпеки та впровадження державних і галузевих нормативних документів із охорони праці.

Т. ТОМІНА.

У ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ОБЛАСНОМУ ЛІЦЕЇ-ІНТЕРНАТІ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОГО ПРОФІЛЮ ПРИ ДНУ ім. О. ГОНЧАРА

Пролунав сигнал «Увага всім!».

На спеціальному майданчику ліцеїсти вишикувалися в похідну колону, щоб бути готовими для подальшої евакуації в інше місце.

ДЕНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

У новому Кодексі цивільного захисту України зазначено, що культура безпеки життєдіяльності населення – це сукупність цінностей, моральних норм і норм поведінки, спрямованих на підтримання самодисципліни як способу підвищення рівня безпеки.

День цивільного захисту в ліцеї відбувся в День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

До нього ретельно готувалися: провели теоретичні заняття, інструктажі, тренування з окремими класами, видали учням літературу, виготовили відповідні таблички, перевірили в корпусі запасні виходи та засоби оповіщення; бібліотекарі створили інформаційний куток та виставку матеріалів періодичних видань, присвячених вшануванню героїв-чорнобильців.

Захід розпочався урочистою лінійкою і короткою нарадою вчителів, у якій узяли участь начальник штабу цивільного захисту ДНУ ім. О. Гончара В. М. Прохоренко та ст. викладач кафедри безпеки життєдіяльності В. П. Романенко.

У всіх класах відбувся урок патріотизму «Ціною життя».

Потім за планом комплексного об'єктового тренування учні вимірювали приладами радіаційної розвідки рівень радіації, повторювали порядок дій під час пожежі та інших надзвичайних ситуацій. А коли пролунав сигнал «Увага всім!», ді-

ти й дорослі за лічені хвилини евакуювалися через запасні виходи навчального корпусу №7 на спеціальний майданчик, вишикувалися в похідну колону, щоб бути готовими для подальшої евакуації в інше місце.

Усе це відбувалося у складних погодних умовах, але дирекція ліцею, вчителі чітко керували учнями, порушень правил безпеки й загального порядку не було.

Так само організовано, за командою, учасники тренувань повернулися через запасні виходи в корпус і продовжили навчальний процес.

У кінці дня підбили підсумки заходу: оголосили імена ліцеїстів і вчителів, які діяли в умовах тренувань найбільш чітко, грамотно й дисципліновано, і висновок – продовжувати роботу з підготовки дій у надзвичайних ситуаціях згідно з планом розвитку цивільного захисту ліцею.

У День цивільного захисту діти переконалися, що про них постійно піклуються. Вони зрозуміли, що набуті в ліцеї навички можуть стати в пригоді в майбутньому житті, що тренування додають впевненості у своїх силах, формують психологічну стійкість.

В. РОМАНЕНКО,
ст. викладач кафедри безпеки
життєдіяльності.

Передплачуйте газету «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»!

ПЕРЕДПЛАТУ МОЖНА ОФОРМИТИ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ ОБЛАСТІ

«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» – щомісячна (крім серпня) газета Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара. Редактор Т. А. СОБКА

Засновник і видавець – Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара.

Адреса ДНУ ім. О. Гончара: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна.

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідає автор. Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуються і не повертаються.

Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Редакція зберігає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятих для опублікування текстів.

Редакція газети не уточнює дату виходу наступного номера газети. Претензії до публікації приймаються протягом місяця.

При передруках посилання на газету «Дніпропетровський університет» обов'язкове.

Газета набрана і зверстана в редакції газети «Дніпропетровський університет». Адреса редакції: м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, к.м. 204. Тел. 374-98-21.

Поштова скринька – біля редакції. Газета розміщена на сайті ДНУ ім. О. Гончара за адресою: www.dnu.dp.ua

Зам. 287. Тираж 2000. ДП № 1631-366ПР від 7 грудня 2009 року. Газета віддрукована у друкарні ТОВ «Книга», м. Дніпропетровськ, вул. Автотранспортна, 23. Індекс 40448.